

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut
Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq
/MAANI

**UKA 2006/42 Ilisimatusarfik pillugu Inatsisartut inatsisaata
allangortinneqarnissaanik Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuut pillugu.**

Asasara Doris Jakobsen,

Ilisimatusarfik pillugu Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarnissaanik Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuut Naalakkersuisunit saqqummiunneqarpoq. (UKA 2006/42).

Inatsisartut Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliaata 27. september 2006-mi siullermeerinnerup kingorna inatsisissatut siunnersuut misissorpaa. Naalakkersuisut siunnersuuteqarnerminni anguniagaat siunertarisaallu Inatsisartuni partiinit tamanit taperserneqartut ataatsimiititaliap maluginiarpaa.

Naalakkersuisunut ilaasortatut ataatsimiititaliamut nassuiaajartornissani ammaffigigini apeqqutillu nalorninaroqartinneqartut pillugit ataatsimiititaliamut ikiuunnissani piareersimaffigigini Naalakkersuisunut ilaasortap siullermeerninermi Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliamut nalunaarutigigaa ataatsimiititaliap maluginiarpaa.

Siunnersuummik suliarinninnerminut ataatillugu Inatsisartut Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliaat Naalakkersuisunut ilaasortamut arlalinnik oqaaseqaatissaqarlunilu apeqqutissaqarpoq.

Siunnersuummik suliarinninnermut atatillugu tusarniaanermi akissutisiat nuutinnerini Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliq piniarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai tusarniaavigineqartunit arlalinnit apeqquserneqarsimanerat Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliamit tikkuarumaneqarpoq.

Taamaalillunilu atorfininnissamat sammisumik bacheloritut ilinniartitsinernik, ilinniagartuutut diplomimik allagartartaarnissamat ilinniartitsinernik aammalu masteritut ilinniartitsinernik ingerlatsinissamat aningaasanut inatsimmi Ilisimatusarfimmut maanna aningaasaliissutigineqartartut periarfissiingitsut Ilisimatusarfimmit oqaatigineqarpoq. Ilinniartitsisut ilinniartitaanermik atorfininnissamat sammisumik bacheloritut ilinniartitsinermut allanguineq sulinerup sivilisussusissaa pillugu isumaqatigiisummut kinguneqaateqassasoq, tamannalu

Ulloq/Dato:
9. oktober 2006
Sags.nr.
01.39.01.29
Inatsisartu4
Allattoqarfiat /
Landstingets Bureau
Postboks 1060
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 46 06
Landstinget@gh.gl
www.nanoq.gl

aningaasartuuteqarnerunermik nassataqassasoq ilinniartissuup tikkuarpaa. Ilimatusarnermik tunngaveqarneq akissarsiat qaffakkiartuinnarnerannik nassataqassasoq oqaatigineqarpoq, soorluttaaq ullumikkut sulisorisat ilimatusarnermik suliaassanik suliaqarsinnaaqullugit piginnaasaannik qaffatsinneqarnerannilu aningasartuutissanik qulaajaaneq aningaasartuuteqarnerunermik kinguneqassasoq.

Siunnersuutip aningaasatigut kinguneqaatissai nassuiaatigineqarsimangitsutut pisortaqaarfimmit isigineqartut aammalu nutaamik suliniutissatut siunnersuutit allat assigalugit 2007-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuummut atatillugu Naalakkersuisut ataatsimoortumik tullerriaarineranni siunnersuutip aningaasatigut kinguneqaatissai ilaatinneqarsimasariaqaraluartut Aningaasaqarnermut Pisortaqaarfiup oqaatigaa.

Tusarniaanermi akissutit taamaattut siunnersuutip aningasatigut inuiaqatigiillu aningaasaqarnerannut kinguneqaatissaasa sukumiisumik misissuiffiqeqqissaarneqarnerannik kinguneqartariaqaraluartut aammalu misissuiffiqeqqissaarnerup inerineri inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini ilanngunneqarsimasariaqaraluartut Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Tamatuma pisimanginnera naammaginangitsutut ataatsimiititaliamit isigineqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu sammisat tallimat matuma kinguliani allasimasut pillugit pissutsit pingaarullit inatsisissatut siunnersuummik aappasaaneerinissaq sioqqullugu paasinarsisinneqarnissaat ataatsimiititaliamit pisariaqartutut isigineqarpoq.

Apeqqutit:

1. Atorfininnissamut sammisumik bacheloritut ilinniarnert killiffiat

Atorfininnissamut sammisumik bacheloritut ilinniarnert ingerlanneqarsinnaanerannik piviusunngortitsiniarneq sumut killinnersoq aammalu allannguutit qaqugu tamakkiisumik atuutsinneqalissanersut pillugit paasissutissanik erseqqinnerusunik pissarsisinneqarnissani ataatsimiititaliap kissaatigaa.

2. Ilinniartitaanernik nunarsuarmioqatigiinnut naleqqussaaneq

Naalakkersuisut erseqqissarpaat "ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit nunat tamat akornanni ilinniartitaanertulli qaffasissuseqassasut. Ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit tungaasigut pisariaqarpoq ilinniartitaanerit naleqqussarneqarnissaat angusanik nuussisinnaaneq, ingerlaqqiffiusumik ilinniarnissamut periarfissaqarneq aamma nunat tamat akornanni akuerinninnissaq immikkut ittumik eqqarsaatigalugit nunani allani ilinniartitaanernut assingusunut naapertuutilersinneqallugit."

"Ilinniartitaanerit nunat tamat akornanni ilinniartitaanertulli qaffasissuseqassasut" - mik oqarnermi sunarpiaq pineqarnerisq ersarissumik nassuiaatigineqassasq Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Ilinniartitaanerit qanoq allanngortinneqalersaarnersut paasissutissiissutigineqassasq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq, tassungalu ilanngullugu ilinniartitaanerit akunnattumik sivilissusillit nunat tamalaat akornanni atorsinnaasut akuersissutigineqarsinnaassappata qanorpiaq piumasaqaateqartoqassanersq paasissutissiissutigineqarluni. Allannguutit assersuutigalugu ilinniartitsinermit pilersaarutinut, ilinniartitsinermit periutsinut, soraarummeernermit piumasaqaatinut ilinniartitsisullu katitigaanerannut qanoq sunnuteqassappat? Ilinniartitaanernik nunani tamalaani piumasaqaatinut nallersuuttunngortitsinermit inuiaqatigiit kalaallit pisariaqartitaasa pissutsillu atugaasa sallsaatillugit mianerineqarnissaat aammalu tamatuma aningaasaqarnikkut atukkiilinninnissaa Naalakkersuisut qanoq qulakkiilersaarpaat?

Kiisalu ilinniartitaanerit atuagarsornermit saatikkiartuinnarneernerat ataatsimiititaliamit eqqarsarnartoqartinneqarsinnaavoq. Ilinniartitaanernik qaffatsitsineq, tamatumalu nassatarisaanik ilinniartunut piumasaatinik annertusisitsineq ilinniartut naammassisartut/soraarummeersartut ikileriarnerannik kinguneqarsinnaasq takorloorneqarsinnaava, tamannami ilinniakkat ilaanni, assersuutigalugu ilinniartitsisunik annertuumik amigaateqarnermut annertusaataaginnassamat?

Danmarkimi Ilinniaqqinnerit akunnattumik sivilissusillit ilisimatusarnermik tunngaveqanngitsut Videnskabsministeriap tusarniaanermut akissuteqaammini erseqqissaatigaa tassunga atatillugu ataatsimiititaliap maluginiarpa. Nalinginnaasumik ilinniartitaanerit akunnattumik sivilissusillit aammalu nalinginnaasumik qaffasissumik ilinniartitaanerit akornannut ilinniartitaanernik inissiineq nunatsinni ilinniartitaanerit nunani tamalaani atorsinnaasut akuerineqarsinnaanerannut kiisalu ilinniarnernut allanut nuussinnaanermut pisut ilaanni pisarissersuutaasinnaarat Naalakkersuisunit aarleqqutigineqarpa?

3. Piffissaq inatsimmik atortuulersitsivissaq

Ilinniarfiit pineqartut ilisimatusarnermit tunngasunik pisussaaffeqanngitsunik ullumikkut ilinniartitsisoqartut Ilisimatusarfiup tikkuaraa ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Tamanna tunngavigalugu ilinniartitaanerit 1. december 2006 (ulloq inatsisip atortuulerrissaa) aallarnerfigalugu ilisimatusarnermik tunngaveqartumik ilinniartitaanernut allanngortinneqarsinnaanerit pivusorsuunngitsutut Ilisimatusarfimmit isigineqarpoq. Ilinniartitsisut ilaat amerlanerit ilisimatusarnermit tunngasunik ilinniartitsinissamut pisussaaffillit ilinniartitsisorilernissaat anguneqassappat ukiut 5-6-it ikaarsaariarfittut atornerneqarnissaat pisariaqartoq Ilisimatusarfik naliliivoq. Taamaalillunilu ilisimatusarnermik tunngaveqartumik ilinniartitsineq tamakkiisq siusinnerpaamik 2011-mi 2012-imiluunniit pivusunngortinneqarsinnaasq Ilisimatusarfik naliliivoq. Naliliineq taanna Naalakkersuisunit qanoq isumaqarfigineqarpa?

Tassunga atatilugu angorusutat piviusullu akornanni ukiuni arlalissuarni naammaginantumik ataqatigiittoqanngippat ilinniartitaanitta isigineqarnerat akornuserneqarsinnaasoq ataatsimiititaliamit isumakuluutigineqarpoq. Inatsit imarisani malillugu atuussinnaassuseqarlersoq allaffissornikkut aatsaat qulakkeerneqarsinnaalerpat inatsit aatsaat atortuulersinneqassasoq nalinginnaasumik kissaatiginartarpoq.

4. Aningaasalersuineq

Inatsisissatut siunnersuut aningaasartuuteqarnermik nassataqassanngitsoq aammalu innuttaasunut allaffissornikkut aningaasarsiornikkullu kinguneqaateqassanngitsoq Naalakkersuit paasissutissiissutigaa. Kiisalu Naalakkersuisut una oqaatigaat: *"Ataatsimut isigalugu siunnersuut maannakkut aningaasaliissutigineqarsimasut iluanni akissaqartinneqarpoq, tassami naatsorsuutigineqarmat ilinniartitsinerup aamma allaffissornerup iluani nukiit pitsaanagerusumik atorneqalernissaat, nukinnillu aningaasanillu atorluaanerup ilisimatusarnermik tunngaveqarluni ilinniartitsineq qulakkiissavaa."* Naalakkersuisut taamaalillutik naatsorsuutigaat siunnersuummut atatilugu aningaasartuutit kontomut pingaarnermut 40.12.33-imut, Ilinniartitaanernut ingerlaqqiffiusunut ilinniartinnut tunngasumut, kontomut pingaarnermut 40.12.27-imut, Ilimmarfiup ingerlanneqarneranut tunngasumut, kontomut pingaarnermut 40.01.10-mut, Inerisaavimmu/Pilersuiffimmu tunngasumut, aamma kontomut pingaarnermut 32.10.06-imut, Peqqissaanermu Ilinniartinnut tunngasumut, sinaakkusiussat iluini ingerlanneqarsinnaasut.

Kontonut pingaarnernut taakkununnga aningaasartuutit tamakkiisut qanoq annertutigissanersut qulaajarneqassasoq ataatsimiititaliap kissaatigaa. Tassuunakkut kontoni taakkunani atugassarititaasut allat "akigalugit" aningaasaliinissami piumasaqaatit taakku aningaasaliiffigineqannginnissaat ataatsimiititaliamit qulakkeerumaneqarpoq.

Tamatuma peqatigisaanik Pisortaqarfiup paasissutissiissutigaa aningaasartuuteqarnerussutaajunnartut annertussusissaat ullumikkut suli oqaatigineqarsinnaanngitsoq kiisalu *"Uddannelse er højt prioriteret af landsstyret. Man bør ikke undlade at igangsætte reformer af frygt for øgede lønudgifter"*. Siunnersuutip aningaasaliissutissatut kinguneqaataasa ilisimaneqannginnerannik nas-suerutiginninneq taanna aningaasartuutit aningaasaliissutaareersut iluini ingerlanneqarsinnaanerannik Naalakkersuisut oqarnerannut naapertuutinngitsoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Taamaattumillu naatsorsuinernik, inatsisissatut siunnersuutip aningaasaqarnikkut naliliiffigineqarnerani tunngaviusunik tamakkiisumik paasitinneqarnissani ataatsimiititaliap kissaatigaa.

Aningaasartuutit annertussusissaat nukinnilluunniit pitsaanagerusumik atuinikkut iluaqutissarsissutissat erseqqinnerusumik paasinarsisinneqarsimatinnagit nukinnik pitsaanagerusumik atuinikkut iluaqutissarsissutissatut naatsorsuutigineqartut aqquutigalugit inatsisissatut siunnersuummik aningaasalersuinissaq eqqarsaatigineqarmat ataatsimiititaliamit eqqarsarnartoqartinneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut anin-

gaasaqarnikkut allaffissornikkullu pisortanut taamatullu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut kinguneqaateqannginnissaanut uppernarsaatissat ataatsimiititaliamit amigaatigineqarput.

Tamanna tunngavigalugu siunnersuutip aningaasanut tunngasortaasa aappassaneerinissaq sioqqullugu sukumiilluinnartumik qulaajarneqarnissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

5. Oqalutsinik nutserisunillu ilinniartitsineq

Oqalutsinik nutserisunillu ilinniartitsinerup bacheloritut ilinniarnertut ineriartortinneqarsinnaaneranut periarfissat Oqaatsinik Pikkorissarfimmik peqateqarluni Naalakkersuisunit misissuiffigineqarnissaat ataatsimiititaliap ilassilluarpa. Aningaasaliissutaareersut iluanni aningaasalersuinissaq qanoq ilillutik Naalakkersuisut ajornanngitsutut isigeneraat itisiliivigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq, suliassammi nutaat pineqartillugit aningaasaliissutaareersut saniatigut atuinerussuteqartoqarsinnaagajummat.

Siunnersuutip ataatsimiititaliamit Inatsisartunillu suliarineqarneranut atatillugu Naalakkersuisut ilassutissaqarunik, taakku ataatsimiititaliamut allakkatigut akissuteqaammi ilanngunneqarsinnaapput.

Ulloq mannamiit ullut suliffiusut qulit qaangiutsinnagit apeqqutit kalaallisut danskisullu allakkatigut akissuteqarfigineqarnissaat kissaatigineqarpoq, taamaaliornikkut Naalakkersuisut akissuteqaataat ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaani ilanngunneqarsinnaaqqullugit.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Juliane Henningsen,
ataatsimiititaliap siulittaasua